

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. xvi. Que nostratib[us] mala p[ro]ueniant ab indisciplinatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

Politratici de Curialiū nugis.

Cesaris eximie
laudes.

Maxim^{us} inter
duces cesar.
Iulij cesaris
magna comen-
datio.

Marci marcel-
li in re milita-
ri comēdatio.

Sed romani vicerūt et numero plures & fortiores virib^{us} / & ex-
ercitatiores vsu: multis tamē amissis suorum eo q̄ eis collecta-
tio fuerat aduersus populū disciplinaliter eruditū. Verū in to-
ta re militari nihil vtilius / nihil clarius duce enidito. Nā virtus
& industria ducis efficaciam exercitus sicut prouerbialiter dici so-
let quasi altera lance cōpensat. Cesareos triūphos duci potius q̄
exercitui vetustas ascripsit. Vt enī Solinus ait. quātū senicius
aut sergi^{us} inter milites tantū inter duces immo inter omēs ho-
mines cesar dictator enituit. Hui^{us} ductib^{us} vndecies cētū vigin-
ti & duo milia hostium cesa minas annotauit. Signis collatis
quingagesies et bis dimicauit. Marcū marcellū solus suppres-
sus qui nouies & tricies pari modo fuerat preliat^{us}. Ad hec nul-
lus celerius scripsit: nemo velocius legit. Quaternas etiā eplā
perhibet simul dictasse Benignitate adeo peditus: vt quos ar-
mis subegerat clementia magis vicerit.

Que nostratib^{us} mala pueniāt ab idisciplinatiōe. Ca. XVI

Sed quid maiorum virtutē replico & reuoluo. Defecit
etas nostra & fere ad nihilū redacta est / honoribus in-
tumesceat: honorū nesciēs gradus: vanitate nominum
delectat: cōtempta rerum veritate & fructu. Aleator
auceps: qd̄q; magis mirere stultitiēs: et qui virilia nunq̄ tracta-
uerūt: sed neq; nota habuerūt officia cum ad opera lasciuie pilo
fruticāte cuteq; indurata tanq̄ inhabiles reprobātur: militē in-
duunt: primipilatū / ducātūq; affectāt: & seductores & doctores
pollicētur officii qd̄ nunq̄ didicerunt. Porro nullū vnq̄ iperū sic
virtus dilatauit: cui^{us} isti nō sufficiāt cōtrahere fines: aut omnino
vires euacuare. si mihi nō credis vel operib^{us} crede. Pudet dice-
re qd̄ dolor est & ignominia sustinere. Dū armata nobis mili-
tia stertit: dū alienā expugnāt pudicitiam suā prostituūt: dū nobi-
liū circūeunt domos cōiunia explorāt vt epuletur quotidie splē-
dide: dū ampullas piiciūt / & sequipedalia verba sine cruore tru-
cidātes sarracenos & parthos / & si quid aliud hostili cēsef. noie
Dū hoc faciūt milites gloriosi ninicolinus indomit^{us} inolefcit:
inermes britones intumescūt: ipsosq; qui dicūtur palatini comi-
tes et regū sanguine gloriātur: fere ad deditiōnē cōpellūt / & q̄si
tributarios faciūt. Nō est qui cū eis velit manū cōserere: aut qui
velit equo marte quid valeāt experiri. Armati inermes ad cā-
pestria puocāt: sed inermes ad siluestria: quia de ppria virtute
diffidit / nemo nostrorū psequit. Vtinā memoriter tenuissent
qd̄ de cisalpius romana narrat hystoria: cuius verba sunt hec.

Joan. r.

Cisalpinorū incolis animi ferarū corpora plus q̄ humana erāt: sed experimēto deprehēsum est: quia sicut virt⁹ eorū primo impetu maior est q̄ virorū: ita sequēs minor est q̄ feminarū. Alpina enī corpora humēte celo educata habent aliquid simile niuib⁹ suis. Cū mox incaluerint pugna: statim in sudorem eunt & leui motu quasi sole laxantur. Alibi quoq; Alpinarū gentium feritas facile vel per mulieres ostēditur: que deficiētib⁹ telis infantēs suos afflictos humi in ora militum aduersa miserūt. Si essent plane qui impugnarent nini collinos nostros p̄culdubio vincerētur. Sed vt ait amētius. Nō est qui faciat faciēda: que fere p̄fici vltro nea natura cōpellit. Armata puincia inermis/ imbelisq; barbaries aggredit̄ depopulat̄ & vastat: et qui domui sue esurit milite nostro cedente de nō satiatur: & in nostro facit luxurie diem festū. Nūquid enī nō cedit miles qui nō repellit hostem irruentē & imminētē? Si vero nec amor patrie: nec rerū damna: nec salutis iminētis ab hoste dispendiū: vel pudoris stigmulus virtutē militie nostre excitare debuerat: cui iā inermis et insolens vualēsis insultat. Prouerbialiter dici solet quia misera terra est: quā agaso vel mulio depopulat̄. Qz si nulla exhortatione virili nostri possunt milites ad virilia incitari: vel matres & vxores cedentiū eos vrgeant ad virtutē. Nam aliqd tale in priscis hystoriis inuenitur. Cū enī irruentib⁹ medis acies persarū pulsata in fugā ageretur/ & omnino deficiens: nec victorem respicere auderet/ matres & vxores eorum passim obuiam fugientibus occurrunt: & mulierū densata acie orant vt in plūz reuertantur. Nolētibus/ sublata veste/ obscena corpis ostendūt: rogantes viui in vteros matrū vel vxorū velit refugere. Hac repressi castigatione in preliū redeunt: & facta impressione/ quos fugiebant fugere cōpulerūt. Vtinā sic faciant vxores & matres nostrorū marchionū: dum quacūq; occasione patriam seruent incolumē/ & labē pudoris ammoueant.

De persis cōtra medos.

CNobis a nostratibus exempla esse virtutum & quas ciuitates in italia pdiderit brenni⁹ scdm antiq̄s hystorias. Ca. XVII.

Erūm quod a nostris nunc querimus iā pridem deperit: & eousq; maiorū nostrorū vt⁹ manauit ad alios/ vt plenitudo diuitis vene a fonte videat̄ in riuulos defecisse enim neq; a romanis/ & grecis tm̄ nobis sūt exempla virtutis/ nam & domesticis habundamus. Tradunt hystorie brēnū ducē senonū: qui exercitū romanorū apud flumē albā cōfecit: ipsāq; urbē romā irrupit: cepit/ & cesis patrib⁹/ & sub-